

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 192 (3056) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 augusztus 27

Vitéz Horthy István hazaérkezett Kenderesre

Megható bensőséggel zajlott le a temetési szertartás az Országházban. Gyászol a nemzet a temetés napján

A Budapesti Értesítő jelenti: Csütörtökön délelőtt folyt le az Országház kupolacsarnokában a hősi halált halt vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes budapesti temetési szertartása.

Az Országház díszlépcsőjének 77 fokát fekete futószőnyeg borítja. Két oldalalt égő kandelláberek. A ravatalt a kupolacsarnok bejáratával szemben helyezték el. A kupolacsarnokot bakacsímháronnyal vonták be. A ravatal előtt alabárdos testőrök és repülőegyenruhás katonák állottak díszőrséget. A hatalmas kupolacsarnokban ezernyi villanykörte ontotta fényét. A hősi halált halt kormányzóhelyettes ércveretes tülfyakoporsóján repülőteszti sarkája és ércveretes oldalfeje.

A koporsón az egyetlen koszorú az övegynek magyar virágokból font koszorúja.

A koporsó előtt óriási gladiolusz koszorú, szalagján ez a felirat: „Gyászbaborult szüleid.” A koporsó előtt a másik koszorún ez a felirat: „Ili és kisfiad.” A szülők és az övegy koszorúja között a kormány és a honvédegy koszorúja. A négy koszorú mellé még egy ötödik, mezei virágokból készített, kézzel festett nemzetiszínű szalaggal díszített kis koszorút helyeztek tegnap. Ezt a koszorút az elhunyt repülőszázadának pilótabajtársai küldték. A szalag felirata: „1/1 Vadászrepülő század.”

„Vitéz nagybányai Horthy István — élt 38 évet”

A ravatal körül elhelyezett óriási koszorúk között feltűnik Hitler vezér és kancellár tiszta fehér székfűből készült hatalmas koszorúja. Viktor Emánuel király és császár piros rózsakoszorúja, a japán császár sárga violából és székfűből készült koszorúja. Mussolini óriási babérszörűje. Boris király rózsakoszorúja. József királyi herceg és tábornagy családja. Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Ciano gróf külügyminiszter, Göring vezértábornagy, valamint a száz, meg száz koszorú, melyeknek sora körülveszi a kupolacsarnokot és leír a hatalmas lépcsőház két oldalán egészen az Országház oroszlános kapujáig. A koporsó előtti emelvényen bordó bársony párnákon a hősi halott kitüntetései. Külön párnán a Magyar Érdemrend hadiezalagos, hadiektiményes lovagkeresztje, amelyre augusztus 18-iki repülőhőstettéért a hadseregparancnok-

ság előterjesztette, melyet azonban már csak hősi halála után adományozhatott a legfőbb Hadur.

Külön párnán a német Vaskereszt, melyet szintén csak halála után adományozhattak. Másik párnán a vitézi jelvény. A koporsó fölött nagy ezüst pajzsban a Horthy család címere. A címer alatt egyszerű fejfa, rajta a rövid felirat:

„Vitéz nagybányai Horthy István, élt 38 évet.”

A koporsó körül borostyánok és pálmák örökzöldje.

A nagy kupolacsarnok egészen meg-

telt az ország vezető férfiival és a magyar közelet gyászbaborult nagy csoportjaival. A kormányzói család számára fenntartott széksor mögött foglalt helyet a gyászoló rokonság, tőlük jobbra: Ribbentrop és Ciano külügyminiszterek, a japán császár képviselőjében a japán követ, a horvát állam és a bolgár államfő képviselői, valamint a többi külföldi államfő képviselői. Mögöttük a kormányzó kabinetirodájának és katonai irodájának főnökei, a testőrség parancsnoka, a szárnysegédek, a kormányzóhelyettes titkári hivatalának vezetője. A másik oldalon a miniszterelnök, az

országgyűlés két házának elnökei, a külföldi államok kormányainak külön megbízottai, a kormány tagjai, a honvédezerkar főnöke, a vezérezredek kara, a hadseregparancsnokok, a légióerők parancsnoka, a budapesti hadtestparancsnok, valamennyien soron és rendenkívüli díszben. A légvédelmi erők parancsnoka, az országgyűlés két házának alelnökei, államtitkárok, a budapesti rendőrség főkapitánya, Budapest főpolgármestere és polgármestere, a főispánok, az országgyűlés két házának tagjai, vidéki városok polgármesterei, a sok-sok küldöttség és testület vezetője.

Megkezdődik a gyászszerartás

Pontban 10 órakor ünnepi, mely esendben, mindenki feláll helyéről:

Magyarország kormányzója lép be a csarnokba hitvesével és a mely gyászbaborult ifjú övegyvel.

Amikor a kormányzói család elfoglalta helyét, az Operaház énekkara megkezdte az egyházi ének éneklését. Azután Ravasz László m. kir. titkos tanácsos, dunamelléki református püspök nagy papi kísérettel állt a ravatal elé. Könyörgés után szoltáridéseket olvasott fel, majd imát és gyászbeszédet mondott:

— Testvéreim! — mondotta. — A napnak sokszor egy üvegdarab, vagy

egy kis vicepp is elég, hogy sugára megtörjék rajta és kibontsa mind a hét színt. Az isteni kijelentés sugara sokszor megtörik egy földi emberi képen, egy mindennapi forráson és úgy ontja ki rejtett dicsőségét. Például a felolvasott igének a szavaiban, hogy a sasok nem halnak meg, hanem elrejtőznek valami szikraüregben, majd felszállnak megijedve az örök-hévaló magasságokba, — mely, rejtett értelem van. Ezt a földi képet, ezt az emberi sorsot világosítja át az isteni kijelentés, amikor búvalterhelt szomorúságunk árnyékában és halál-bazuhant emberi életek felett hirdetni kívánja az újjászülető és megváltó,

örök isteni szeretetet. Megújul az élet és újjá lesz fiatalágában, mint a sas. Ezt üzeni nekünk az ige ma itt három értelemben. A magyar nemzet ezeréves történelme során sok nehéz helyzetben ment át és sok rendkívüli feladat előtt állott, de nehezebb helyzetben nem látott, nagyobb feladat nem várt rá, mint az összeomlástól a most folyó háború végéig. Hiszen újra kellett elfoglalni az országot, át kellett szervezni a nemzetet, el kellett foglalni helyünket egy új világban, a régi, összetört Magyarországból új Magyarországot kellett alkotni, úgy hogy új legyen és mégis a régi nek teljes folytonosságában.

Az apa és a fiu

— Akire Isten rábízta a feladatait, akit ebben a munkában vezérré tett, az csak Isten különös segédelmével végezhette el ezt a munkát. Egyik leghathatósabb segédelme pedig Istennek az, hogy amikor eljön annak az ideje, álljon a vezér mellett fiatal, erős segítő, akinek a hite láng, a keze acél, aki a leghűbb munkatárs és a legjobb barát. „Megújul a ifjúságod, mint a sas!” — suhant át az ígéret a magyar törvényhozók és országnagyok lelkén és ime, ott állott a kormányzó mellett a kormányzóhelyettes, apa mellett a fia. Ki felejtheti el azt a jelenetet? Ugyanaz a vér, a régi, tiszta, nemes! Ugyanaz a lélek: bátor, lovagias, gyöngéd és erős! Ugyanaz a látás, nagyvonalú és nyugodt! Ugyanaz a kemény fej-

tartás: a magyar katonának acélos vonásai! Mindez más pásztaban, más nemzedékben, a XX-ik század második felében: az örök magyar, a legmodernebb magyar! Nézett az apa a fiára, bizalom és győzelemtudat volt a nézésében. Nézett a fiú az apjára,

ígéret és fogadalom volt a tekintetében. Kiderül az ég, a borús magyar ég és üzent a küldetés lelke, millió és millió magyar hallotta: nagy jó urunk, öreg gazdánk, megújul a Te ifjúságod, mint a sas.

„Égő gépmadár, hirdesd mindenkinek a magyar hitet!”

— „Az én gondolataim nem a ti gondolataitok, az én utaim nem a ti utjaitok”, — szólott az Isten az örök magyar sors szárnyán. Megújul a ti ifjúságotok, mint a sasé szólott újból az ígéret és most még dacosabb, még titokzatosabb és magasabb értelmet jelentett. Igen, sas-

lelek volt, bátor, széleslátókörű, kissé magányos lélek. Szerette a magasságokat, szerette a távolságokat, mintaképe volt a kötelességteljesítésnek, már gyermekkorában is Tiszteletludó és szerény, emellett szabad és önálló szellem. Vállalta a teletlösséget és határozott

volt. Láttam őt egy roppant napnyugati gyárban, ahol 200 fiatal mérnök hajlott egy üvegtérben a munkaasztal fölé. Ugy éreztem ő van leginkább otthon e műhely roppant rengetegében. Láttam bujnoki tornán, Hunyadi László óta nem volt ilyen szép dalaánk. Halottam beszélgetését az ország dolgairól. Határozott, tiszta volt az ítélete, tegyelmezett és bölcs. Minden igaz magyar ember, ha találkozott vele, telmosolygott, köszöntötte benne a szép magyar ifjúságot, ezer éves törzsünknek aranyágát, a leg-

sebb hajtást az ősfán, az ifjúságnak szent ígérletét. Azt gondoltuk, melléje áll az ifjúságnak új Magyarországnak szárnyas népe. Jön majd a béke olajága és a nemzet telett hallatszik a vigasztalás: megújul a te ifjúságod, mint a sasé. Ott, a gond mezején, a zuhanó gépmadarak és suhanó lángok fölött felszáll a magyar főnix. István vitéznek hívják és élére áll a dicsőséges magyar seregeknek. Szülessetek dalok elmondani dicsőségét, áradjatok regek zengeni tetteit. Égő gépmadar, te századokig világító pástortűz

Apollo Filmszínházban

A szezon legnagyobb dzsungelfilmje

Péntektől

Itél a dzsungel

Keleten. Hirdessétek minden népnek a magyar hitet és magyar törvényt. Ezen a földön magyarnak azért lehet élni, azért érdemes élni, mert ilyen sereg húz át a borus, villámos magyar ég alatt.

ság, a katonai iroda és a kabinetiroda főnökei. Kétoldalt a testőrök és palotaőrök sorfala. Azután következtek a külföldi államfők képviselői. Elöl haladt Von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, mellette Keitel vezértábornagy, mögötte von Ritter követ, két német tábornok, az SS egyenruhájában, a birodalmi tengerészet egy tengernagya, von Dörnberg és Rintelen követek, von Jagow a német birodalom budapesti követe. — Utána következett az olasz küldöttség Ciano külügyminiszter vezetésével. A küldöttségben magasrangú diplomaták és katonai méltóságok viselői vettek részt. Az olasz küldöttség mögött a japán császár és a japán császári kormány képviselőiben Okubo és a japán katonai attasé tábornoki egyenruhában. Azután a finn államfő és a finn nép képviselőiben Vuorima követ, Mannerheim tábornagy személyes képviselőiben Ostermann tábornok. Sorra következtek azután a bolgár, horvát és a többi külföldi küldöttségek, majd a királyi hercegek: József királyi herceg jobboldalán Albrecht királyi herceggel, baloldalán József Ferenc királyi herceggel. Mindhárom rend- és soronkívüli díszben. A királyi hercegek után Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás, közvetlen mögötte Angelo Rotta apostoli nuncius. Őket követte Kállay Miklós miniszterelnök zsakettben, kezében cillinderrel, jobbra és balra tőle az országgyűlés két házának elnökei. Mögöttük a miniszterek egy sorban. A következő sorban a Budapesten székelő külföldi követségek főtisztviselői haladtak, mögöttük a koronaőrök.

„Gyászbaborult család, siró Magyarország: Krisztus sebeiből erednek a vigasztalás patakjai”

— Megújul a te ifjúságod, mint a sasé. A föld ifjúsága mennyei ifjúsággá változik. Megújul a te ifjúságod, mint a sasé. Most már a hűsvéti diadal harsónájával visz mennyei utakon és telélnék az igére mennyei seregek, angyalok, szerelők, üdvözölő lelkek. Igen, úgy van — felel rá az Anyaszentegyház kezdetől végig minden időkbén. Fáradt sasmadár a lélek, meg kell ujulnia. Annyi a bánat, hogy nem bírjuk el, meg kell ujulnia lelkünknek. Ha nehéz a kereszt, új erőért kiáltunk. A halál és mulandóság mezsgyéjén örök életet vár a lelkünk. Emberi lélek, te fáradt sasmadár, rejtőzz el sziklaüregebe és szálljon fel lelked megújulva és dicsőségben. Mi ez a köszikla és mi ez a láng? Kétezeréves misztika nevezi Krisztus sirját sziklaüregeknek, kétezeréves misztika nevezi Krisztus keresztjét, rajta a töviskoszorús mártírral, égi lángnak, lobogó oltárnak. Azt jelenti ez tehát, hogy az egész bajbavető nyomorúságba, bánatba, sötétségbejutott világnak Krisztus a gyógyítója, megváltója, megdicsőítője. Drága fiatal vitézünk eredi nagybizalommal ő elébe, urak királya elébe. Gyászbaborult család, siró Magyarország, Krisztus sebeiből erednek meg a vigasztalás patakjai. Aki mélyen hajlik le, mindig ihatik belőle. Halál árnyékán átmenő magyar nép, Krisztus az élet, Krisztus a megnyuvás, vigasztalás és erő!

„Legyen meg a Te akaratod”

— Örökké való Istenünk, mennyei édesatyánk, a Te gondolataid nem a mi gondolataink és a Te utaid nem a mi útjaink. Nem kérdezel, amikor teremteni akarsz és elküldeni ebbe a világba és nem kérdezel meg, amikor visszahívsz e hű és fájdalmas világ család képei és mulandóságai közé. Amikor felőlünk döntesz örök bölcsességgel, szent akaratoddal, kibeszélhetetlen szellemeddel tanácskozol csupán, ezért földig meghajolva imádkozunk örök létezésedről: „Legyen meg a Te akaratod! Köszönjük Neked, hogy nekünk adtad ezt a drága halottat. Köszönjük a szülők a drága fiút, a hitves az édes társat, a gyermek az édesapát. Köszönjük Magyarországnak példát, a drága áldozatot, a sugárzó, századokon át mosolygó arcot, a hősi halál fekete kárpitján át. Könyörgünk hozzád, hogy ebből a szünszakasztó magvetésből hozzád ki mindenütt lelki aratást. Ne halt legyen hiába a legbecesebb magyar élet. A halál fekete kárpitján akaratunk izyék

új elszántságot és új erőt. Élete legyen példa a drága honvédeink előtt és népünk vezetői hívő építők legyenek. Példájára nézve a dolgozó milliók legyenek szorgalmasabbak, az édesanyák erősebbek, az ifjúság eszményei ragyogóbbak, legyen minden magyar általa magyarabb. Könyörgünk hozzád azokért, akik gyászolnak és sírnak és az emberi vigasztalásnak nincs hatalma bánatuk felett, de Te erősebb vagy a fájdalomnál könyörülő Istenünk, tégy csodát a fájó szívvel. Könyörgünk hozzád ennél a koporsónál minden magyar katonáért, vigyázzad őket szemekkel, őrizzed kezdekkel és vezérelj őket. Könyörgünk hozzád a sebesültekért, gyógyítsd meg őket. Könyörgünk hősi halottainkért, hogy vidd át őket királyi színeid lá-

tására. Könyörgünk hozzád övegyeinkért és árvainkért. Takard le őket atyai szerelmed szárnyaival. Könyörgünk hozzád Magyarország kormányzójáért, akiért imádkozó népe sohasem imádkozott még oly forrón, mint most. Mutasd meg nekünk ebből az omladékból is a szent és bölcs utat a te dicsőségedre. Az élet kapuja előtt áll ez a nép, esikordul a závar benne, idők és népek Isten atyja, urunk a Jézus Krisztusban tárd ki előttünk az élet kapuját. Adj zászlóinknak győzelmet, harcainknak dicsőséget, a halottaknak örök életet, a kérőknek vigaszt. Kegyeles urunk a Jézus Krisztusban kérünk, hallgasd meg a mi imádságunkat!

A halott Hős elindul utolsó útjára

A Miatyánk elhangzása után a református teológiai kántus a 9-ik zsoltárt énekelte. Ezzel betejeződt a kupolacsarnokban a gyászszertartás,

az ércoporsót leemelték a katafalkról és elindították a főbejárat felé. A koporsó mögött haladt a kormányzó család, mögöttük a gyászoló rokon-

Utban az utolsó földi állomás: Kenderes felé

A menet eközben leért az orszlános főkapuig. A koporsón elhelyezték az ottálló egyszerű ágyutalpra mely elé 6 fekete lovat fogtak. A gyászmenet ele e közben megakadt a Korsuth Lajos téren. A gyászmenetet egy félszázad lovasrendőr vezette be, mely mögött a gyászkliséret parancsnoka haladt. A lovas testőrség mögött egy század lovasság, a gyalogtestőrök mögött félszázalój gyalogság haladt. A honvédelégierők zenekara mögött vitték a hősi halott fejfalát és a rendjelekkal díszített párnákat. Azután sorban egymás után következett a koszorukat szállító kocsiz hosszú sora. A sok száz koszorú között ott volt Romanelli ezredes koszorúja, valamint egy székelő szötte-szalaggal díszített, taragott Krisztus képepl ellátott koszorú, amelyet a Bukovinából Bácskába telepített székelők készítettek és egy 25 tagú küldöttségük hozta fel Budapestre. A koszorúk között volt a dán királyi kormány koszorúja, a szlovákiai magyarok koszorúja. A megszállhatatlanul sok koszorút szállító kocsik után a kormányzóhelyettes titkári hivatalának vezetője és a hivatal személyzete, mögöttük nagy papi kísérettel Ravasz László püspök. A papi kíséret után haladt ágyutalpan a koporsó, a koporsó mögött a ovászoló család,

mögöttük a palotaőrök parancsuoka, a vezérezredek testülete, élén vitéz Szombáthelyi Ferenc vezérkari főnökkel, a légierő parancsnoka, a hadtestparancsnok, a légvédelmi erők parancsnoka, titkos tanácsosok, a Mária rend lovagjai, altábornagyok, államtitkárok, vezérőrnagyok, Budapest főpolgármestere, polgármestere, a rendőrség főkapitánya, főispánok, kamarások, a diplomáciai kar képviselői, katonai attasék, az országgyűlés két házának tagjai, vitézi törzskapitányok, a kabinetiroda és a katonai iroda tagjai, tisztii küldöttségek, vármegyék és városok küldöttségei, tűzharcosok, a Vöröskereszt küldöttségei, az Aero szövetség küldöttsé-

gei, majd mögöttük a gyászoló közönség végelethatatlan hosszú sora. A menetet a lovasrendőrség félszázada zárta be. A temetési menet az Alkotmány-utcán, Vilmos császár uton és a Berliini-téren át haladt a Nyugati pályaudvar fekete posztóval bevont üvegcsarnok felé. A nyugati pályaudvaron a koporsót a Turán-vonathoz csatolt gyászokocsi helyezették és innen indították utnak Kenderes felé, utolsó földi állomáshelyére, ahol az ősi családi sírboltban helyezik örök nyugalomra a hősi halált halt vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes.

Nagyvárad gyásza

Mialatt az Országház kupolacsarnokában kezdetét vette a hősi halált halt Kormányzóhelyettes temetési szertartása és zokogó százazrek kísérték utolsó útjára a nemzet nagy halottját, Nagyvárad is rányomta bélyegét a nagy résztvét megrendült komorsága. Az üzletek lehuzták redőnyeiket, a műhelyekben pedig 5 percre megállt a munka a kegyeletes megemlékezés jeléül. Megkondultak a körösparti város valamennyi templomának harangjai és percrek elhalált a máskor látható élet, az ut-

cákon és tereken. Csak a gyászfátyollal borított zászlókat lobogtatta az augusztusvégi szél s a harangok tovatáncoló rezgő hangárnyai üzenték Nagyvárad szomorú magyarjainak porigsújtott gyászát. A hivatalokban szünetelt a munka s a tisztviselők testületileg vettek részt a gyászisten-tiszteleteken és Rékviemeken. Egész nap a nagy gyász terpeszkedett a városra, kölcsönzött különös komolyságot a város valamennyi polgár-

„Keresztény módon, Istenbe vetett bizalommal gyászoljunk, ne úgy, mint a pogányok...”

A felsőház szerdán délben egy óra-
kor gyászulésen hódolt a Kormányzó-
helyettes Ur emlékének. Az ülésen a
miniszterelnökkel az élen a felsőház
tagjai igen nagy számban vettek részt.
Perényi Zsigmond báró alelnök meg-
nyitójában megemlékezett a Kormá-
nyzóhelyettes hősihaláláról, majd
Serédi Jusztinián hercegprímás mon-
dott gyászbeszédet.

A megrendítő csapás — mondotta
a hercegprímás — a Kormányzóhe-
lyettes Ur Öfömlétségének tragikus
hősihalálával nemcsak országunk le-
gendás vezérét, hanem az egész ma-
gyar nemzetet lesújtotta. Ezért ezen
a gyászulésen az ország színe előtt
mindannyian alattvalói hódolattal
óhajtuk megújítani azt az imaszéri
könyörgésünket, hogy ezt a súlyos
csapást Isten akaratában való meg-
nyugvással tudják elviselni mindazok,
akik a nemzet hősihalottját kiváló
kötelességtudása és hőies bátorsága
miatt csodálták és szerették. Bizást
remélhetjük, hogy a nemzet Isten se-
gítségével és a maga közreműködésé-
vel épségben, vagy talán megerősöd-
ve kerül ki ebből a második vilá-
égéből, kivált, ha itthon önzetlenül,
a harctéren pedig a Kormányzóhe-
lyettes Ur példájára hőiesen szolgál-
juk a hazát. Ezért most, amikor a
megrendítő csapás nyomán az egész
nemzet súlyos aggodalmakban szor-
ong, sem az országgyűlésnek, sem a
nemzetnek nem szabad elveszteni azt
a keresztényi nyugodtságát, amely jö-
vője helyes megítéléséhez szükséges.
Vigyázzunk, hogy a balszarancse le-
ne sujtson bennünket és el ne veszt-
sük higgadt megfontoltságunkat, ha-
nem ősi hagyományainkhoz ragasz-
kodva, Istenbe vetett bizalommal
küzdünk a jobb jövőért. Keresztény
módon Istenben bizakodva gyászol-
junk, ne pedig úgy, mint a pogányok,
akiknek nincs hitük. Nem kételked-
dem benne, hogy ez a legkedvesebb,
mert egyedüli vigasztalás azok szá-
mára, akiket a megrendítő csapás
gyászba borít.

A hercegprímás beszéde után a
felsőház tagjai testületileg megjelen-
tek a kupolacsarnokban a ravatal
előtt és néma áhitattal adóztak az el-
hunyt emlékének. Testületileg jelen-
tek meg a kupolacsarnokban a kép-
viselőház tagjai is. A ház elnöke,
majd a miniszterelnök és a kormány
tagjai helyezték el koszorúikat.

Külföldi államfők és kormányok képviselőinek érkezése

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
A Kormányzóhelyettes Ur Öfömlé-
ségének temetésére külföldi államfők
és kormányok képviselőiben több
küldöttség érkezett Budapestre. A né-
met delegáció vezetője Ribbentrop
külgyminiszter, aki egyben Hitler
vesért és kancellárt képviseli. Az
olasz küldöttség vezetője Cianó gróf
olasz külgyminiszter az olasz király
és császár képviselője. A japán kül-
döttség vezetője Toshitaka Okubo
vezetkivüli követ, meghatalmazott mi-
niszter, Japán budapesti követe a
Tomo személyét képviseli. A bolgár
küldöttség vezetője Mihov Mikol
hadügyminiszter Boris király szemé-
lyét képviseli. A horvát delegáció

vezetője Artukovics Andrea belüg-
miniszter a horvát államfő képvisé-
elője. A finn küldöttség vezetője
Vuorinaa budapesti finn követ a finn
államfőt képviseli.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
A Kormányzóhelyettes Ur temetésére
a magyar fővárosba érkezett Cianó
gróf olasz külgyminiszter és Rib-
bentrop német külgyminiszter a
Keleti-pályaudvaron, illetve a buda-
örsi repülőtéren a miniszterelnök és
a kormány tagjai ünnepélyesen fo-
gadták.

Részvétnyilvántások a Kormányzónál

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Magyarország kormányzója szerdán
délután kihallgatáson fogadta Joa-
chim von Ribbentrop német birodal-
mi külgyminiszter. A birodalmi kül-
ügyminiszter kifejezésre juttatta a

Führer, a birodalmi kormány és a
német nép bensőséges részvétét. A
kormányzó úr a kihallgatás után üd-
vözölte von Keitel vezértábornagyot.
Von Ribbentrop külgyminiszter azu-
tán bemutatta a küldöttség tagjait.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Gróf Cianó olasz külgyminiszter
szerdán délután fél négy órakor ki-
hallgatáson jelent meg Magyarország
kormányzójánál. A külgyminiszter
az olasz király és császár, valamint a
fasiszta kormány mély részvétét tol-
mácsolta a kormányzóhelyettes hős
halála alkalmából. A kihallgatás vé-
gén a külgyminiszter bemutatta az
olasz küldöttség tagjait. Délután fél öt
órákor Cianó gróf külgyminiszter
Kállay Miklós miniszterelnök és kül-
ügyminiszternél tett látogatást. A lá-
togatás után a külgyminiszter elhe-
lyezte az olasz kormány koszorúját a
kormányzóhelyettes ravatalán.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Vuorima budapesti finn követ a finn
államfő és a finn kormány képviselő-
iben és Östermann tábornok Man-
nerheim tábornagy képviselőiben
szerdán kihallgatáson jelentek meg a
Kormányzó Urnál, hogy a finn nem-
zet részvétét tolmácsolják.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Mihov Nikola bolgár hadügyminiszter
szerdán délután öt órakor látogatást
tett Kállay Miklós miniszterelnök és
külgyminiszternél. A látogatás után
a hadügyminiszter a bolgár küldöt-
ség tagjaival kihallgatáson jelent meg
a kormányzó úrnál, hogy kifejezze
Boris király és a bolgár kormány
részvétét.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Szerdán délután a Kormányzó Ur fo-
gadta Artukovics horvát belügymi-
niszter, a horvát küldöttség vezető-
jét, aki a poglavnik és a horvát kor-
mány részvétét tolmácsolta. A ki-
hallgatás után Artukovics belügymi-
niszter bemutatta a horvát küldöttség
tagjait. A kihallgatás után a belüg-
miniszter kíséretével együtt felke-
reste Kállay Miklós miniszterelnököt
és külgyminiszter.

Súlyos harcok folynak a Kaukázusban a hegyszorosok birtokáért

Groznij egyre közelebb jut a harci vonalhoz. Stalingrad tegnap reggel óta a legnehezebb német ostromútegek tüze alatt áll

Nagy katonai események várhatók az egyiptomi arcvonalon

Az NST. londoni jelentése szerint a
szovjet főhadiszállás arról számol be,
hogy Stalingrad, szerda reggel óta a
legnehezebb német ostromútegek tüze
alatt áll. A német előretörés követke-
zésében a várost elválták három utánpótlá-
si vonalától és a volgai szállítási utat
is zavarja a német légitör. Berlinben
nyugatosok megerősítik e hírt és hozzá-
teszik, hogy a szovjet csapatok kétség-
beesetten védekeznek jól kiépített állá-
saikban és nem ritkán a német csapa-
tok méterről-méterre kénytelenek ke-
mény harcokban szüntelenül előre tör-
ni. Az előnyomulás feltartóztatathatla-
nul folyik.

Berlin. (NST.): A Kaukázusban to-
vábbra is súlyos harcok folynak a hegy-
szorosok birtokáért. Rohamcsapatok és
hegyivadások csak a legkeményebb
harcok árán tudják elhallgattatni az el-
lenállási fészkeket.

Zürichi jelentés szerint a szovjet pa-

raucsnokság most már kénytelen volt
harcba vetni azokat az erőket, amelyeket
Stalingrad védelmére tartalékol. A né-
met harapófogó déli ága súlyosan ve-
szélyeztetni a szovjet védelmet. A Kau-
kázus vidékén Groznij egyre közelebb
jut a harci vonalhoz.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iro-
da jelenti: Katonai helyről közlik, hogy
a Don-kanyarulat északi részén az olasz
hadserg kötelékei ismét visszaverték a
szovjet támadásokat és az átkelő kísér-
leteket meghíúsították. Az ellenség-
nek súlyos veszteségeket okoztak. Né-
met harci és vadászpilóták magyar va-
dászpilótaszázadok támogatásával hatá-
sosan avatkoztak bele a földi harcok-
ba, melyekben az olasz bersaglierek kü-
lönösen kitüntették magukat. Német
repülőgépek szakadatlan támadásai fél-
bezakításra kényszerítették a szovjet tá-
madó akciókat.

1942. folyamán Franciaország-
ban meglehessen teremtteni a másod-
dik arcvonalat. A második frontot
máshol kell keresni, el kell foglalni
Norvégia déli részét és csapatokat
kell partratenni Dakarban. Legésze-
rűbb az volna, ha a Földközi tenge-
ren, vagy Olaszországban igyekezné-
nek megvalósítani a második frontot.
A Messagero ezzel kapcsolatban meg-
jegyzi, hogy úgy látszik, Washington
elfelejtkezett arról, hogy egy másod-
dik ugynevezett földközitengeri front
már létezik is, azonban itt nem Tripo-
lisz előtt küzdenek, hanem Alexandria
előtt.

Stockholmból jelentik: (B. T.) A
Svenska Dagbladet jelenti Berlinből,
hogy külföldi forrásokból olyan érte-
sületek érkeztek, amelyek szerint az
Egyesült Államok valószínűen Dakar
ellen irányuló hadműveletet tervez-
nek. Mértékadó berlini körökben ki-
jelentették, hogy meg kell várni a
hír hivatalos megerősítését, mielőtt
nyilatkoznának a kérdéssel kapcsolat-
ban.

Ujabb japán csapatok szálltak partra Uj-Guineában

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Né-
met Távirati Iroda jelenti: Az angol
híróda jelentése szerint a délnyugat
csendesóceáni övetségek főhadiszál-
lásáról közlik, hogy Uj Guineában
ujabb japán csapatok szálltak partra.
A partraszállást a szövetséges légi-
erők heves ellenállásával szemben,
az Uj Guinea keleti részében levő
Milne öbölben hajtották végre.

Berlinből jelentik: (Inter Inf.) A Sa-
lanon-szigetek közelében folyó újabb
tengeri csatában elsúlyesztettek egy
nehéz amerikai cirkálót és kigyulladt
egy japán cirkáló.

Amerikai csapatok érkeztek Egyiptomba

Stockholm. (Bud. Tud.): Angolszász
részről az utóbbi időben főként Észak-
afrikára terelik a figyelmet, amikor han-
goztatják, hogy a közeljövő az egyip-
tomi harctéren változást fog hozni a
viszonylagos harci szünetben. A svéd
lapok washingtoni és londoni tudósítói
szerint rövidesen számolni kell az angol-
szász hatalmak erősebb katonai művele-
teivel és pedig elsősorban Egyiptomban.
E tudósítók táviratai újra közlik, hogy
Egyiptomba erősebb amerikai csapatok
érkeztek. Létszámukra vonatkozóan
mintegy 50.000 emberről beszélnek.
A páncélosokkal rendelkeznek és ön-
álló kötelékben működnek. Angol la-
pok is közlik az első fényképeket az

Egyiptomba érkezett amerikaiakról.
Churchill kijelentéseiből is arra lehet
következtetni, hogy az egyiptomi har-
ctéren legközelebb nagy katonai esemé-
nyek várhatók.

Bern. (Bud. Tud.): A londoni News
Chronicle szerint számolni kell az egész
hadvezetésben bekövetkező nagy válto-
zásokkal. Hír szerint arról van szó,
hogy Wavel tábornokot a Középkelet és
Közkelet 3 hadseregének főparancsna-
kává nevezik ki.

Rómából jelentik: (MTI) A Messa-
gero Lisszabonon át jelenti, hogy a
Washington Post című amerikai lap
amelyet a Fehér Ház felhivatalos szó-
csövének tartanak, közölték, hogy

Egy óráig a melegruhagyűjtők nyomában

Mindenki szívesen ad s így hamar elmúlik a házalási lámpaláz és gyorsan telik a szekérderek

Nagyvárad, augusztus 26.

Tegnap az egyik honvédlaktanyából, leventékkel megrakott hosszú kocsisor haladt a város belseje felé. Laktáren küzdő katonáink részére felajánlott téli holmik összegyűjtésére indultak a fiúk. Később szétváltak a szekerek, mindegyik a maga körzete felé vette útját, hogy az ifjú leventék minden ajtón bekopogtatva katonásan jelentkezhesenek az adakozó polgárok előtt.

Az egyik rajhoz odasatlakoztunk, hogy szem- és fültanui legyünk a nagy horderejű akció megindulásának. Nagy bérház kapu előtt állt meg a katonaszekér s egy főoktató parancsnoksága alatt 10 fiatal levente és egy kúrtós pattant le a járműről. Még néhány rövid katonás utasítás s a kis csoportot már is elnyelte a hatalmas bérkaszárnya kapuja. Bent az udvaron a kúrtós díszjelet fújt figyelmeztetésül, hogy mindenki előkészülhessen az adakozásra és ezzel meg is kezdődött a munka.

„Kész a csomag” a kúrtjelre

Már az udvarra több lakásból lezól-tak, hogy „kész a csomag”, — várják a leventéket. Ez láthatólag jó hatással volt a kiegyűjtő seregbe, mert mi tagadás, nem egyszerű mesterség még a leg-szentebb ügy érdekében sem a házalás. Amikor pedig sorba, minden ajtó a leg-készségesebben tárult fel a gyűjtők előtt, a legcsekélyebb lámpaláz is elozlott s az agilis, jóvágyású főoktató már olyan gyakorlattal jelentkezett az adomá-nyokért, mintha mindig ezt csinálta volna.

Gyűlt is az adomány szaporán s a le-venték valóságos ölszámra hordták a sokféle holmit a lent várakozó szekérre. Prém-gallérok, sapkák, kesztyűk, érme-legítő nyaksálak, harisnyák, flanel-kap-csok, bőrkabát, bárányszőr kucsmák, használt, de még jó állapotban lévő női bundák kerültek elő a szekrények és fiókok mélyéről. Valami különös meleg-ség áradt felénk a lezapróbb tárgyon ke-rezve.

Új érmelegítő születik az öreg szetterből

Mindenki a saját erejéhez mérten rőt-ta le hazafiúi kötelességét, nem érzett ki sehol sem a mesterkelt vagy kérkedő túllicitálás, sem a kényeztetésből való odaállás. A természetes jószándék jelle-mezte minden legparányibb értékű kis tárgy felajánlását is.

Egy szegény özvegyasszony egyetlen téli szetterét bontotta el, hogy érmelegítőket kössön a magyar honvédeknek s restelkedve kérte a bocsánatot, hogy még nincs kész a munkájával, de nap-pal takarítani és mosni jár, — csak este ér rá a kötőtű forgatni...

A másik egyezobás lakásban két pár erosen stoppolt harisnyát ajánlottak fel, de annyi szeretettel adták és olyan meghatóan magyarázkodtak az ajándék szerénysége miatt, hogy ez az agyonfoltozott holmi talán a magánvielő sze-gényesség jelével jelent éppen nagy ér-téket...

Kint az utcákban már majdnem mindenütt ki volt készítve az ajándék-tárgy s különösen a textiláru kereskedé-ekben volt nagy sikere a gyűjtésnek, ahol igen hasznos dolgok kerültek fel-ajánlásra. De sehonnán sem jöttek ki a leventék üres kézzel itt sem mert ha mást nem volt módjukban adni, könnyv-adománnyal kezdték elő munkát

Több ízben előfordult az is, hogy a már eltávozott leventéket még vissza-hívták a felajánlott tárgyakon túlmenő-leg még további értékes holmik átvé-telére.

Megtelik az első szekér

A lent várakozó szekér egy óra alatt már derékig megtelt a sok értékes me-leg ruhával. Szép eredmény — és már hozzávetőleges számítás is tehetnénk, hogy mi lesz a tíz nap eredménye, ha a tíz kocsiból egyre az első órában ennyi holmi jut.

De a tíz nap első órájának eredmé-nyéből arra az értékre is következtet-hetünk, amelyet Nagyvárad közönségé-nek jobb jövőnkért harcoló fiaink iránt megnyilatkozó szeretete képvisel. Le-

mérhetjük ebből az eredményből előre már azt a hatalmas áldozatot is, ame-lyet városunk minden egyes lakosa készséggel vállal, ha a magyar honvéd sorsá-nak enyhítéséről van szó. Az azonban még nyílt kérdés, hogy vajon majd or-szágos viszonylatban is azt a rangsort fogja-e magának biztosítani Szent László városa az adakozók hosszú listáján, amely történelmi múltjához és remény-teljes jövőjéhez méltó?

Reméljük, hogy Nagyvárad az újabb áldozatok meghozatalában ismét az el-sők között lesz és példás bizonyosságot tesz arról a hitéről és felfogásáról, me-lyet egy magyar városnak győzelmi munkón keresztül az új Magyarországnak megszüle-téséért vállalni és vállalni kell!

Kiskun.

Gyászülést tart a város törvényhatósági bizottsága

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad thj. város törvényhatósága augusztus 29-én szombaton délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlésen áldoz a hősi-halott Kormányzóhelyettes emléké-nek. A rendkívüli közgyűlésre a fő-ispán a következő meghívót adta ki: „Nagyvárad thj. város törvényha-tósági bizottságát 1942 évi augusztus hó 29-én (szombat) délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében tar-tandó rendkívüli közgyűlésre össze-hívom.

Az ülés egyetlen tárgya:

Megemlékezés a Főméltóságú Kormányzóhelyettes Ur hősi ha-láláról és javaslattal, hogy ne-véről egy alapítvány létesítte-sék.

Felkérem a törvényhatósági bizott-ság igen tisztelt tagjait, hogy a köz-gyűlésen megjelenni szíveskedjenek. Nagyvárad, 1942. augusztus 25.

Dr. Hlatky Endre s. k. főispán-elnök.

Igazi hazafiság mértéke: a tett

Moziban voltam valamelyik este. A műsor kezdetén bemutatották a magyar történelem rövid foglalatát megjele-nítő nagyon tanulságos, képeiben és szövegében egyaránt megható és ne-velőhatású filmet. Öröm volt nézni, hallani, érezni, hogyan tor össze egy érzésben, egy akaratban az egész né-zőközösség. Onkéntelenül tört fel a taps, amikor a filmen megpillantottuk a Kormányzó Urat, amit méltóságjelző lépésekkel halad a Szent János körme-netében. S a film végén, amikor a szövegmondó egy perces felállást kér s a Szózat végakkordjai felhangzol-tak, éreztük, hogy a kezek ököibe szorulnak, a szívek hevesebben do-bognak, a vér gyorsabban lüktet az arcokban, a gondolatok és akarássok csodálatosan egyre összpontosulnak...

Ereztük, hogy a magyar öntudat lángolva lobog és csap fel a közönség körében. Ugy jött ebben a szent, ih-lelt pillanatban, hogy valaki bele-kiáltja az ünnepi csendbe: ma a hon-véd fegyvere hordozza a magyar történelmet s nem nevezheti magát ma-gyarnak az, aki nem ad készségesen, örömmel jól, értékes, használható me-leg ruhát, gyapjút, vagy szőrmét a gyűjtés alkalmával.

Az öntudat fellobbanásai, a lelke-sedés, a tüzes érzések szép percei el-röplülnek s ne higgye senki, hogy a könnyekig meghatódás a hazafiság mértéke mindig az áldozat marad...

Hasábokat irnak a lapok arról, hogy milyen megható módon nyilvánul meg a Kormányzóhelyettes hősi halála fe-llett a magyar gyász. Valóban döbbe-netes az a bensőség, amellyel az or-szág népe a gyász és a temetés nap-ját átéli. Ebben a mély együttérzés-ben észre sem vesszük, hogy a javít-hatatlan haszonlesők a primitív népek sirató asszonyaihoz hasonlóan öncélt szeretnének kovácsolni jajveszéké-leikből és reklámnak eszernének ki-használni az alkalmat. A bensőség és az őszinte gyász azonban valóban olyan nagyméretű, amilyenre már ré-gen nem volt példa.

Nem szabad azonban elelednünk, hogy a Kormányzóhelyettes a keleti hadszíntéren halt hősi halált. Ott volt a harcoló honvédek között és maga is keményen kivette részét a küzdél-mekből. Együtt élt az arcvonal kato-náival Emlékének, hősiességének úgy áldozhatunk igazán, ha gyászsunk megnyilvánulása szintén a hadszíntér hősi katonái felé irányul. A nagy ha-lott szellemének semmi sem felel meg inkább, mint az, hogy a téli meleg ruhák gyűjtésénél a Kormányzóhe-lyettes emlékére, az ő nevében, az ő tiszteletére adjunk. A gyász színei, érzései, szavai és egyéb külsőségei elmúlnak, de a tett megmarad. Aki a nagy hősihalott emlékére ad, az igá-zán gyászol.

Kiknek az adófellebbezé- seit tárgyalja pénteken az II. sz. adófelszólamlási bizottság

A II. számú adófelszólamlási bi-zottság 1942. aug. 28-án az alábbiak adófellebbezéseit tárgyalja: Platona János Pannónia-utca 4, Steiner Jó-zsef, Hunyadi János-utca 8, Léner Jenő, Hunyadi János-utca 6, Kain Elemér Hunyadi János-utca 2, Mos-kovits Ernő, Hunyadi János-utca 2, Kászonyi István, Vitéz-utca 22, Klein Gyula, Vitéz-utca 11, Hanga Béla, Vitéz-utca 31, Idős Pankolics Károly, Vitéz-utca 33, Mezei Lajos és társai, Vitéz-utca 3. Neumann Lászlóné, Ba-ross-utca 10, Mózes Izrael, Baross-utca 12, Neumann Mártonné, Baross-utca 12, Ifj. Benedek Ferenc, Békés-csaba-utca 7, Bartyuk András, Békés-csaba-utca 49, Özv. Glück Józsefné, Hattyu-utca 35, Tóbiás József, Mátyás Király-utca 66, Bonis János, La-jos-utca 1, Tibold Margit, Prohászka-utca 1, Szegő Antal, Gróf Tisza Ist-ván-utca 25, Karsai Mihály, Báthori-utca 36, Hikel István, Wekerle Sán-dor-utca 4, Oláh Sándor, Karácsonyi püspök-utca 2, Özv. Bodorcsik János-né, Templom-utca 33, Kovács Miklós, Szent Jeromos-u. 4, Farkas György-né, Szent Anna-utca 19, Hitter József Malom-utca 9, Hesz Ágoston, Széche-nyi püspök-utca 9, Lepizsán Károly, Perényi püspök-utca 5, Oláh János, Árpád Vezér-út 50. szám.

Műszaki szaktanfolyamot rendeznek a földmérő rajzoló kiképzésére

A földművelésügyi miniszterium gazdasági műszaki hivatala szeptem-ber 14-iki kezdettel 20 hallgató részére földbirtokrendezési műszaki szaktan-folyamot rendez. A tanfolyam egy év tart. A hallgatókat, amennyiben köte-lezettségét vállalnak arra, hogy a tan-folyam sikeres elvégzése után a gaz-dasági műszaki hivatali szolgálatába lépnek, a tanfolyam megkezdésével egyidejűleg havi 120 pengő díjazása mellett alkalmazzzák kisegítő munka-erőnek. A tanfolyamra felvételüket kérhetik azok a magyar állampolgá-rok, akik gimnáziumi, illetőleg reál-gimnáziumi érettségivel, vagy ezzel egyenrangú felsőiparisiskolai, vagy ipar-művészeti főiskolai végzettségű tan-nyal rendelkeznek. Előnyben részesül-nek azok, akik földmérési gyakorlatu-kat, továbbá azok, akik rajzolásban való készségüket igazolni tudják. A tanfolyamon részt vehetnek azok is, akik a tanfolyam megkezdésekor föld-birtokrendező magánmérnöki irodák-ban vannak alkalmazásban, illetőleg alkalmazásuk a tanfolyam sikeres be-fejezése után földbirtokrendező ma-gánmérnöki irodákban biztosítva van, azonban sem a havi 120 pengő díja-zásra, sem pedig később az állami szolgálatban való átvételre igényt nem tarthatnak. A részletes pályázati felté-tel a Budapesti Közlöny 181-ik számá-ban jelent meg. A pályázni szándéko-zók a kérvényüket a földművelésü-gyi miniszterhez címezve a földművelé-sügyi miniszterium gazdasági műszaki hivatalába (Budapest, Nádor-u. 31.) mielőbb nyújtsák be.

Kávéházakban és vendéglőkben kérte

CHURCHILL 1922:

„Angliának nem szabad lepaktálnia a bolsevistákkal!”

CHURCHILL 1942:

„Kéz a kézben, testvériesen kell együttműködnünk a Szovjettel!”

Az angol miniszterelnökről köztudomású, hogy politikai pályáján volt egy időszak, amikor igen élesen nyilatkozott a bolsevizmusról és Sztalint einkostársáival együtt a legkeményebb jelzőkkel illette. Közben váltottak az idők és Churchill a bolsevisták legjobb barátja lett, legutóbb pedig személyesen is járt Sztalinnál, hogy megpecsételje a bolsevistákkal kötött barátsági és katonai szerződést.

Churchill elítélő véleményét könyveiből és cikkeiből ismerjük. Most a *Gringoire* francia hetilap, amely közismert Európában is tisztánlátó bolsevistaellenességéről és angolelenségéről, legújabb számában eddig ismeretlen Churchill-beszédét szolgá, amely még élesebb és határozottabb támadás a bolsevisták ellen, mint akármelyik cikke, vagy könyve.

Az érdekes cikket szöszterinti fordításban az alábbiakban ismertetjük.

— Senkisésem elkeseredettebb ellenése a bolsevizmusnak nálamnál — mondotta ebben a húsz évvel ezelőtti beszédében Dundeben Churchill. — Egyetlen szót sem vonok vissza abból, amit a bolsevizmusról írtam. A történelem valamennyi zsarnoksága közül a bolsevizmus a legszörnyetesebb. Az orosz nép szörnyű sorsa a bolsevizmus uralma alatt jóval meghaladja mindazt, amit ennek a népnek a cárok alatt kellett hajdában el szenvednie. — A bolsevisták a legkegyetlenebb és a legszörnyetesebb eszközökkel dolgoznak, amelyeket emberek valaha is használtak. Olyan cselekményeket követtek el, amelyeket még a kőkorszakban vagy Afrika legbelsejében élő hottentották is szégyelnének.

— Volt-e az egyetemes történelem során valaha is szörnyűbb látvány, mint amely a mai Oroszország nyújt? Ez a hatalmas ország, amelyet az emberi család egy nagy része lakik, nem csupán elég gabonát termelt a saját szükségletére, hanem a háború előtt egyike volt a világ leggazdagabb gabonáraktárainak. Most a legszörnyűbb éhségre van kárhóztatva, nem azért mivel nincs mit ennie, hanem mivel a bolsevista elméletek a XX. század civilizált embereit a legszörnyűbb barbárságba taszították. Az orosz nép, amelyet éhhálál fenyeget, a legborzalmasabb látvány, amely valaha is elzomorította a történelem során az emberiséget.

— Ezt a szörnyű katasztrófát a hivatásos, professzionista forradalmárok egy szűkebb csoportja idézte elő, amelynek a többsége zsidó. Ezek a hivatásos lázítók és anarchisták félrevezették a szerencsétlen orosz népet, kihasználták gyengeségét és tudatlanságát és olyan kísérletekre használták fel, amely példátlan a történelemben. Ugyanakkor emberek zsárait és ezreit börtönözték be, kínozták halálra, és gyilkolták meg hideg kegyetlenséggel. A római birodalom felemelkedése óta a történelem még nem

jegyzett fel hasonló borzalmakat. És mégis vannak bizonyos osztályok, rétegek Angliában, sőt van egy munkáspárti kormány, amely kezét akar nyújtani a bolsevistáknak és gazdasági szerződéseket igyekszik kötni ezekkel a véreskezű gonoszttevőkkel. Hova lett Nagybritannia régi erkölcsé és felfogása?

— A kommunizmus hasonlatos a rákbetegséghez, amely megtámadja az elgyöngített szervezetet és elpusztítja azt ugyanakkor, amikor ő maga hihetetlenül elszaporodik. Milyen érzékű és egészséges ember hagyná kipróbálni saját magát az ilyen halálos kísérleteket? Ugyanilyen volna az, ha az ember még akarna simogatni egy óriási kígyót, vagy pedig háziállattá akarná szelidíteni valamelyik fenevadat.

— Mi nem köthetünk szerződést a bolsevizmussal, — mondotta dundeel beszédében husz évvel ezelőtt a most erősen bolsevistabarát Churchill. Különbséget kell tennünk az igazság és az igazságtalanság, a becsület és a bűn, a haladás és az anarhia között. Mindezekért, ismétlem, nekünk lehetetlen és nem szabad lepaktálnunk a bolsevistákkal.

Igy beszélt Churchill két évtizeddel ezelőtt. Nem lehet mentegőznie azal, hogy akkor még másképp látta a bolsevizmust, talán mert fiatal volt, vagy a bolsevisták akkor még véreskezű szegénylegények voltak, ma pedig átképezték magukat előkelő szalonbolsevistákká, vagy egyenesen orosz hazafiakká. Churchill már 20 évvel ezelőtt is komoly felnőtt brit államférfi volt, akinek meg volt a

magá kellő ítélőképessége, amivel nagyon helyesen látta és elítélte a véreskezű bolsevista vezetőket és bandáikat. És hogyan vélekedik a mostani Churchill? Az 1942-es Churchill szövetségek egész hálózatát kötötte a bolsevistákkal, legutóbb pedig egyenesen szükségét érezte annak, hogy meglátogassa és személyesen rázzon kezét Sztalinnal. A moszkvai tárgyalások során annyira összebarátkoztak, hogy Churchill elutazásakor a következő téviratot küldte Sztalinnak:

— Megragadom az alkalmat, hogy önnek bajtársi magatartásáért és vendégszeretetéért őszinte köszönetet mondjak. Igen boldog vagyok, hogy meglátogathattam Moszkvát, mert meggyőződésem, hogy személyes érintkezésünk közös ügyünknek, a háború továbbfolytatásának hasznára lesz. Kérem adja át szívélyes üdvözlétem Molotovnak

Ugyanekkor a moszkvai rádióban felolvasták Churchill nyilatkozatát, amelyen az angol miniszterelnök kijelenti, hogy „kéz a kézben a Szovjettel” akar dolgozni és Angliának, valamint a bolsevista Oroszországnak bajtársiasan és testvériesen kell együttműködni.

Azt hisszük, hogy ezekhez a szavakhoz nem kell kommentár.

Gölszár Béla

Stalingrádban hatalmas tüzek dühöngnek

A német légielő éjjel-nappal bombázza a várost. A Kaukázusban elfoglaltak a németek több hágót

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázusban német hegyecsapatok makacs ellenállás leküzdésével elfoglaltak több hágót. Stalingrádtól nyugatra elkecseregett harcokban visszavertük az ellenséget kelet felé.

Stalingrádban nagy tüzek dühöngnek és a légielő éjjel-nappal támadja a várost romboló és gyújtóbombákkal. A Volgán egy teherhajót

elsüllyesztettünk, három másikat megrongáltunk. Egy tartályhajót felgyújtottunk.

Kalugától délnyugatra, Medintől északnyugatra és Rzevnél az ellenség veszteségeire való tekintet nélkül tovább folytatja nagy erővel végrehajtott páncélosokkal támogatott támadásait. Valamennyi támadás megtört a német csapatok szilárd ellenálló erején. 85 páncélost megsemmisítettünk. A légielő nagy veszteséget okozott az ellenségnek, külön-

sen Rzevnél. Leningrádnál visszavertük az ellenség több támadását. Augusztus 1. és 24. közt a szovjet légielő 2505 repülőgépet veszített. Ugyanezen idő alatt a keleti arcvonalon 140 gép veszett el.

A haditengerészet az Északi-tengeren elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót. A Nagybritannia elleni harc során a légielő éjjel-nappal gyújtó- és robbanóbombákkal támadja Közép- és Kelet-Anglia fontos berendezéseit.

A Szovjetet letéperhetik, még mielőtt az angolszászok kifejthetnék teljes erejüket

Cenfből jelentik: (NTI) A londoni *Illustrated London News*-ben *Welsch* angol katonai szakíró érdekes megjegyzéseket tett a kaukázusi hadjáratra. Bevezetőben rosszalja Anglia hajlandóságát, hogy a Szovjetunióban lezajlott eseményeket a legkedvezőben ítéli meg. Rámutat arra, hogy a Szovjetuniót földreterperhetik, mielőtt Anglia és Amerika teljes háborús erejét kifejthetné. A tengelyhatalmak

által a Földközi-tengeren elért győzelmekkel kapcsolatban azon a véleményen van, hogy azoknak maguk az angolok az okai. Az angoloknak a Földközi-tengeren egyik alkalom a másik után adódott és ők az egyiket a másik után elmulasztották, mert nem volt megfelelő hadianyag, amikor szükség lett volna, hogy a hadiszerencsét maguk felé fordítsák.

találalatot kapott és a tengerbe zuhant. *Berlin.* (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a véderő főparancsnokság közli, augusztus 1. és 23. közt a Ceatona felett 233 angol és amerikai vadászrepülőgépet és bombavetőgépet lőttek le. Német részről a veszteség ezzel szemben 72 repülőgép.

Zuhant a brazil papírok árfolyama a newyorki tőzsdén

Istanbulból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Newyorkból jelentik, hogy a brazil hadbalépést kedvezően fogadták, a newyorki értéktőzsdén a brazil papírok nagyot esettek.

Buenos-Airestől jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Rio de Janeiroban több mint 700 bányagyárat tartóztattak le.

Meghiusult angol támadási kísérlet olasz hajókaraván ellen

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 821. közleménye: Az egyiptomi arcvonalon gyakori tüzezési tűz és fokozott légitevékenység volt. Német vadászok két gépet lelőttek. Egy harmadik gépet a tobruki légvédelem pusztított el. Egy repülőgépet Solim vidékén lőttünk le. Logérvégének és

tagját fogságba ejtettük. Egyik buvárnaszádunk nem tért vissza támaszpontjára. A Földközi-tengeren német vadászok harcot vívtak angol bombavetőgépekkel, amelyek kísérletet tettek egyik hajókaravánunk megtámadására. Kényszerítették az ellenséget, hogy bombáit a hajókaravántól távol dobja le. Egy zso-

Három évi licenciatús utáni szolgálat után rendes tanári minősítést ismer el a közoktatásügyi minisztérium

Budapesti Közlöny 193-ik száma a közoktatásügyi miniszter rendeletét közli, a visszacsatolt keleti és erdélyi területen igazgatói, tanári és tanítói szolgálati idők módosításáról, amely a következőket tartalmazza:

Az úgynevezett licenciatús (licencia) megszerzése után teljesített három évet meghaladó tanári szolgálatot rendes tanári minőségben eltöltött szolgálati időnek kell tekinteni. Ipariskolában alkalmazásban volt tanár, főiskolán szerzett mérnöki oklevelét az előbb említett középiskolai tanári képesítéssel egyenlő értékűnek kell tekinteni.

Nagy érdeklődés előzi meg a Nemzetvédelmi Keresztek kiosztását

Véglegesen megállapították az ünnepség sorrendjét

Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Lapok már beszámolt arról, hogy az Országos Nemzetvédelmi Szövetség Nagyvárad és Biharmegyei Szervezete a boldog felszabadulás második évfordulóján, 1942. szeptember 6-án rendezte meg a Nemzetvédelmi Keresztek kiosztását és a kitüntetett egyének ezen a napon tessék le az ünnepélyes fogadalmat. A kiosztás és a fogadalmotétel ünnepélye a Szent László-terem lesz déli 12 órakor. Az ünnepély rendje a következő:

1. A Nemzetvédelmi Kereszt Káptalanja kiküldött tagjainak fogadása és tisztelgés az Országzászló előtt.
 2. Himnusz.
 3. Megnyitó szavak. Elmondja Hlatky Endre, a Nagyváradvárosi Szervezet elnöke.
 4. A Nemzetvédelmi Kereszt Káptalanja kiküldöttjének ünnepi beszéde.
 5. Fogadalmotétel.
 6. A Nemzetvédelmi Keresztek átadása.
 7. Emlékbeszéd a Nemzetvédelem hősi halottjairól. Elmondja a Káptalan egyik kiküldöttje.
 8. Bajza: „Apotheosis”. Éneklő egy négyzólamú egyesített férfikar, karagy: Béczy Ernő zenetanár.
 9. A kitüntetésben eddig részesültek köszönetét dr. Hosszu László teológiai tanár tolmácsolja.
 10. Zárószó. Elmondja Soltész Kálmán, a Biharvármegyei Szervezet elnöke.
 11. Szózat.
- Az ünnepség iránt varosvezető nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Nagyváradon is jól látható volt a tegnapi teljes holdfogyatkozás

(Nagyvárad.) Nem mindennapi természeti szépségben gyönyörködhetek azok, akik tegnap a hajnali órákban feltekintettek az égre. Teljes Holdfogyatkozás volt, ami nemcsak Nagyváradon, de az egész ország területén mint azt a jelentések mondják, igen jól látható volt. A különös természeti tűneménynek sok bámulója akadt

Nevezetes időpontok az újkori magyarság életében

91 ezer négyzetkilométernyi trianoni területünk két év alatt 161 ezerre növekedett

Közeledik augusztus 30-ika, a második bécsi döntés örökké emlékeztető napja, amikor Erdély északi része és Keletmagyarország egyrésze felszabadult az idegen megszállás alól és közeledik szeptember 6-ika, Nagyvárad emlékeztető napja, amikor a honvédség bevonult városunkba. A Kormányzó Urunk hitvesével Kormányzóhelyettesünk hitvesével eljött hozzánk, hogy teljes tegye örömmünket.

A nagy nemzeti gyász napjaiban és a

döntő küzdelmek viharában sem feledkezhetünk meg ezekről a napokról. Jó, ha mindig emlékeztetben tartjuk őket és emlékeztetünkbe idézzük a többi nevezetes időpontokat is. Észak és Dél egyrészeinek felszabadulását is. Jó, ha megemlékezünk a trianoni megaláztatás keserű koráról és tudjuk, hogy milyen elesett állapotban volt hazánk ezekben az években. Tanuljunk meg, hogy mit hozott reánk az angol-amerikai-francia-zeidő szövetség összeesküvése.

Mit veszítettünk és mit kaptunk vissza?

A Magyarbirodalom régi területéből Cseh-Szlovákiának adták át 61.600 km²-et 3,6 millió lakossal, Romániának 107.000 km²-et és 5,3 millió lakost; Jugoszlávia az anyaország volt területéből 21.000 km²-nyi területtel részesedett, amely területen másfélmillió lakos élt. Ezenkívül bekebeleztek az új államalakulatba a volt Horvát-Szlavonországokat is 42.000 km²-rel és 2,6 millió lakosával. Ausztria része az anyaország területéből 4000 km² és 300.000 lélek.

Az első bécsi döntés napja: 1938 november 2. Ez a döntés visszaadta a Felvidék egyrészt, amelynek területe 12.103 km², lélekszáma pedig 1941 elején 1.058.324 lélek volt. Honvédségünk 1939 márciusában vonult be a Kárpát-aljára. Ezzel újabb 12.171 km² tért haza 697.788 lélekkel.

A második bécsi döntés 1940 augusztus 30-án ítélte vissza Északi Erdélynek 43.492 km²-nyi részét 2.573.185 léleknél lakosságával.

1941. április 10-én a magyar csapatok megszállták a volt Jugoszláviához csatolt duna-tiszaközi, baranyai és nyugat-magyarországi területeket, amelyeknek kiterjedése együtt 11.475 km², lakossága 1941. okt. 10-én, itt ekkor tartották meg a népszámlálást, 1.024.876 lélek volt.

A hazatért területek kiterjedése együtt: 79.241 km², lakossága 5.354.173 fő. A trianoni terület kiterjedése 92.963 km² volt, lakossága 1941 február 1-én 9.314.963 lélek. A mai Magyarország ennél fogva összesen 172.204 km² kiterjedésű és 1941. február 1-én 14.668.496 lelket számlált.

FELHÍVÁS a lövészkötelezettekhez!

A honvédelmi törvény 55. paragrafusa minden katonaviselt 23-ik évét betöltött és 45-ik éves korig terjedő honvédegyén részére katonai továbbképzés képpen az úgynevezett lövészkötelezettséget írja elő.

A lövészkötelezettség végrehajtásával a honvédelmi minisztérium illetékes szervei, valamint az Országos Magyar Lövész Szövetség a felszabadult részeken a lövészegyesületeket bizta meg, így Nagyváradon és Bihar megyében az Árpád Lövész Egyesületet.

Ezzel kapcsolatban kaptuk az alábbi felhívást:

„Az Árpád Lövész Egyesület vezetősége felhívja az alant felsorolt lövészkötelezetteket, hogy augusztus hó 30-án, vasárnap az alább megjelölt helyen és időben jelentkezzenek hazafas és katonai kötelezettségük teljesítésére.

Az első lövészkötelezett szakasz tagjainak névsora:

Régen 7 órakor a Széchenyi-tér 1. sz. ház udvarán:

Macharovszky Antal, Fekete Demeter, vitéz Füzesi Imre, Boka Antal, Sütő János, Jency László, Kiss József, Lakatos Gyula, Szücs Béla, Jakab Gyula, ifj. Novák Gyula, altorjai Apor György, Gógucz Sándor, Szabó István, Grim Mátyas, Szilágyi Károly, Szász József, Ötvös József, Kovács János, Dull István, Butka Gyula, Nagy Imre, Gurilla Ferenc, Kovács István, Kőrösi István, Daubner János, Kőrösi István, Dereskei Lajos, Farkas Béla, Bekecs András, Ió. 252

János, Bartha Károly, Főríz Sándor, Nagy Miklós, Csörz Páter, Karácsoni Elemér, Paráska István, Koller Sándor, Kovács Károly, Jurenka Lajos, Henning Károly, Deák Imre, Méhécz Gyula, Morgós István, Varju József, Kerekes József, Kenéz Sándor, Herczegh Kálmán, Papp József, Papp Kálmán, Horváth Imre, Opre János, Fonyad József, Molnár László, Turbucz Albert, Tóth József, Lengyel György, Hegedüs Zoltán, Szücs Nagy Gyula, Báthori Ferenc, Bogó Sándor, Kenéz Lajos, Zakar József, Fűrj Béla, Molnár Zoltán, Kőrösi János, Küllös Sándor, Apai János, Tóth Gyula, Furka József, Majoros Sándor, Komlósi József, Mező István, G. Kiss Jenő, Ruff Antal, Heilmann Péter, Kondoros Gábor, Szentpéteri Károly, Kutron István, Varga György, Gyagyovszky Viktor, Szodoray Tamás, Kosztin István, Budaházy Kálmán, Tótháti Ferenc, Tályai Imre, Lakatos Imre, Dienes Sándor, Galló E. Dezső, Szabó József, Erdei Lajos, Lőrincz Sándor, Kéri Sándor, Kelemen Mihály, Frischmann Adolf, Péter András, Kőrösi L. István, ifj. Bozsák Mihály, Oláh László

A második lövészkötelezett szakasz tagjainak névsora

Déllött 10 órakor a Széchenyi-tér 1. számú ház udvarán a következők tartoznak jelentkezni:

Kovács István, Varga László, Antal János, Perik Árpád, Jency László, Marián Dénes Tibor, István, Demjén

Sándor, Bl. György, Szentés Alajos, Stokker J. Arvai Argyelán György, Balogh J. Felvinczi József, Garai Kálmán, Bajusz József, Hanga Sándor, J. János, Sipos Sándor, Kádár Antal, Bancsa Gyula, Bancsa Zsigmond, Danyek Kálmán, Kiss János, Bálint János, Kiss Sándor András, Elek Imre, Kiss Ferenc, Kálmán Albert, Kiss János Barakonyi János, Demetrovics Aladár, Erdélyi József, Pogány Elemér, Fülöp Károly, Váradi Béla, Fazekas János, Somle Gergely, Varga Lajos, Fekete György, Weisz István, Muntván Mihály, Császár Béla, Fászi Ferenc Nagy József, Rottstein Zoltán, Porkoláb János, Lakatos Sándor, Ormos Lajos, Rákóczi György, Darabont Sándor, Magyar Lőrinc, Kelemén János, Bochmann János, Hant György, Szodorai Lajos, Muháros János, Komán József, Szokolosky István, Süli József, Palmer Vilmos, Papp Miklós, Bokor Gábor, Ujfalu Lajos, Pálfi János, Maksi Gábor, Magyar Tivadar Czeglédi Miklós, Dávid Jenő, Varga Lajos, Éhik László, Csoma György, Agó Zsigmond, Kocsis Géza, Henger Géza, Balaton Zoltán, Horváth János, Kocsis Odón, Lovas Ferenc, Buday Károly, Szakács János, Oláh Sándor, Sándor István Papp István, Györgyes Miklós, Pluyer Ferenc, Szabó Ferenc, Szabó László, Borus István, Sipos András, Lakatos Dániel, Hamza Vilmos, Kovács Imre, Szedlacek László, Ambró Sándor, Bornemissa Géza, Nagy Zsigmond, Nagy Sándor.

Közygylést tart a Bihar Egylet

Nagyvárad. Saját tud. A Bihar Egylet, a Magyar Turista Egyesület nagyváradai osztálya a Kereskedelmi Csarnok helyiségében 1942. évi szeptember 6-án délelőtti tíz órakor rendes évi közgyűlést tart. A gyűlés napirendje a következő:

1. Elnöki megnyitó.
2. Főtitkári jelentés.
3. A megüresedett tisztikari állások betöltése és a választmány egyharmadának megválasztása.
4. Az 1941. évi számadatok előterjesztése és a számvizsgáló bizottság jelentése.
5. Az 1942. évi költségvetés tárgyalása.
6. Kellő időben bejelentett indítványok tárgyalása.
7. Elnöki zárószó.

Ha a közgyűlés nem lesz határozatképes, a következő időpont szeptember 13-án déli 12 órakor lesz. Ebben az esetben a közgyűlést a vármegye-háza tanácstermében tartják meg. A közgyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Fényképkiállítást rendeznek a budapesti egyetemisták

A Budapesti Egyetemi Turista Egylet az ősz folyamán fényképkiállítást rendez, amelyet 50 éves jubileumának megemlékezésül szán. A kiállítás az egyesület tagjain kívül résztvehet valamennyi egyetemi és főiskolai hallgató. A kiállításra kerülő képeket a következő csoportok szerint rendezik és díjazák: „Magyar természeti szépségek”, „Budapest gyógyfürdői és gyógyforrásai”, „Budai hegyek turista szépségei”, „Városeinak emlékeink”, „Magyar népviseletek”, Külföldi természetű szépségek”. (Magy. Tud.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

OKTOBERBEN TARTJÁK MEG AZ ORSZÁGOS KATOLIKUS NAGYGYŰLÉST. Serédi Jusztinián bíbornok, Magyarország hercegprímása, mint a magyar Actio Catholica országos elnöke, most küldte szét értesítését a magyar püspöki kar tagjaihoz, amelyben tudatja, hogy az Actio Catholica országos elnöksége október 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 napjaira Budapestre hívja össze a 38-ik Országos Katolikus Nagygyűlést.

ÁTSZERVEZIK A FRANCIA NEMZETI TANÁCSOT. Vichyből jelentik (MTI): Laval miniszterelnök szerdán a saját képviselői előtt kijelentette, hogy szándékában áll átszervezni a nemzeti tanácsot, amely a kormány tanácsadó szerve. Ezzel egyidejűen törvényhozás útján átalakítják a megyei tanácsokat. Közölte, hogy a szerdai nap folyamán a meg nem szállott Franciaországban kerek számban 4000 zsidót letartóztatnak.

Négy külföldön tartózkodó egyént fosztottak meg a magyar állampolgárságtól. A hivatalos lap mai száma közli a miniszterium két határozatát, amellyel a Kairóban tartózkodó Bárdos Istvánt, a külföldön tartózkodó ifj. dr. Iványi-Grünwald Béla volt országos levéltárnokot, Földes Jolán irónőt és Kelemen Kálmánét az 1939. XIII. tc. 8. paragrafusa 1. bekezdésének 5. pontjába ütköző tevékenységük miatt a magyar állampolgárságtól megfosztja.

SOROZATOS SZERENCSETLENSÉG KUTÁSÁK KÖZBEN. Székesfehérvár (MTI). Baracs községben kútásák közben Kainer György kutásó vödörbe rakta a kiásott agyagot. A kötél elszakadt és az agyaggal telt vödör rázuhant a kutásóra. Vári György vállalkozott arra, hogy a szerencsétlenül járt Kainer felhozza. Vári a sebesült kutásót a kötéltre kötötte. A kötél ezután is elszakadt és Kainer Vári fejére zuhant. Társaik nagy nehezen kiemelték mindkettőjüket. Vári a kórházba szállítás közben meghalt. Kainer állapota súlyos.

NÉMETORSZÁG SIKERESEN LEKÜZDÖTE AZ ÉLELMEZÉSI NEHEZSÉGEKET. Berlinből jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A birodalmi élelmelési szervezet főnöke a német élelmelési helyzetről tartott beszédében kijelentette, hogy a német nép már túl jutott az élelmelési helyzet mélypontján és kilátásai fokozatosan javulnak. Amennyire az aratás és a termés betakarításának az eredményét eddig át lehet tekinteni, el lehet mondani, hogy a német élelmelési helyzetük leküzdött.

KÉT KOMMUNISTA LAP JELENIK MEG A JÖVŐBEN ANGLIÁBAN. Amszterdam. (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: Angliában újból megengedték a Week című angol kommunista munkálap megjelenését. Szeptember hó 3-tól kezdve egy másik kommunista munkálap is megjelenik.

Eltemette a leomlott fal. Pécsről jelentik (MTI) Fazekashoda községben Eil Antal 37 éves földműves egy falrész bontott. A fal összeomlott és Eil a törmelékek halálra zúzták.

Pályázati hirdetés. A görgény-szentimrei (Marostorda megye) római katolikus elemi iskolánál megüresedett kántor-tanítói állásra pályázatot hirdetünk. Iskolánk egy tanerős. Fizetése: 14 hold ezántó és kaszáló. Lakás és tűzfelőla 1 öl. Hitközségünk 140 pengő évi fizetést ad. A pályázathoz szükséges okmányokat kérem a plébánia hivatal címére küldeni Görgény-szentimre.

DALOSOK FIGYELMEBE! A Gutenberg Dalkör és Ref. Kör Dalkar tagjai felkértenek, hogy pénteken este 8 órakor a Ref. Kör Madách utca 5. szám alatti helyiségében a szeptember 6-iki ünnepségen előadandó dalművek próbáján megjelenni sziveskedjenek. A két dalkör Elnöksége.

Temetés. Sümeghy Ede 48 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Steinberger-kápolnában. (Erdélyi „Concordia“).

HAZAI NYERSANYAGGAL FEDEZHETŐ A GYÖNGYHÁZOMBIPAR SZÜKSÉGLETE. A Magyar Tudósító jelentik: A hazai gyöngyházombipar, amely eddig főleg tengeri kagylókat használt fel nyersanyagul, a gyöngyház-behozatal szüntelése óta teljesen a belöldi édesvízi kagylókból készíti a gyöngyházgombot. A hazai anyagból készített árut a svájci és svédországi piacok változatlanul vásárolják.

Egyházzenei hangversennyel ünnepli meg a Katolikus Nőszövetség a felszabadulás évfordulóját
Neves fővárosi művészek szerepelnek a műsoron

Nagyvárad. Saját tud. A Katolikus Nőszövetség bihari kerületéhez tartozó összes nagyváradai katolikus asszony- és leányegyesületek a felszabadulás feltéti öröm kifejezésére az idők komolyságához és a nemzetet ért nagy csapáshoz mértén méltóképpen akarja megünnepelni honvédeink második évfordulóját ezért szeptember 5-én, szombaton este 6 órakor egyházzenei hangversenyt rendez a Székesegyházban több neves ének- és zeneművész részvételével. Az ünnepélyen dr. Némethy Gyula prelátus-kanonok mond beszédet.
Az ünnepély műsora a következő:
1. J. S. Bach: Praeludium és fuga, a-moll Gregor Klára.
2. Händel: Largo Szabó Miklós.
3. Haydn: Aria a „Teremtés“ c. orató.

Sikertelen betörési kísérlet a püspöki palotában
Több szekrényt feltört, de semmit sem vitt el a vakmerő betörő

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön hajnalban vakmerő betörő járt a püspöki palotában. A betörő eddig még meg nem állapított módon jutott be a palotába, majd a püspöki kápolnán keresztül behatolt az ugynevezett Schlauch lakosztályba, ahol több szekrényt tört fel, egyházi szerekkel megrakott bőröndöket nyitott fel, azonban eddigi megállapítások szerint semmit sem vitt el.
A betörő behatolt a kormányzói lakosztályba is, ahol éppen vendég tartózkodott. A felridat vendég kiállítására és a meggyújtott villany miatt a betörő elmenekült a palotá-

Korona Filmszínházban
Komikusok kívánsághangversenye
Stan és Pán, Zoro és Huru, Donald a kacska és Mickey Moose
A nevetetés mesterei. Burleszk vigjáték.

A nyilvánosság kizárásával temeti el a kenti herceget. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A kenti herceget — az angol hírszolgálat közlése szerint — a nyilvánosság kizárásával temetik, miután utótkban akarják tartani a királyi család tartózkodási helyét.

3000 DARAB THOMKA-FÉLE KASZÁT OSZTOTTAK KI KEDVEZMÉNYES ÁRON. A Magyar Tudósító jelentik: A tudományos kísérletek szerint a kaszálási munkát megkönnyítő és a munkateljesítményt is növelő Thomka-féle kasza minél szélesebb körben való elterjedésének lehetővé tétele céljából a földművelésügyi miniszter mintegy 3000 darab Thomka-féle kaszának kedvezményes áron való kiosztásával bízta meg a kerületi mezőgazdasági kamarákat. Az akció során a gazdák 30-40 százalékkal alacsonyabb áron jutottak kaszához, mint eddig.

AZ OSZTALYSORSJÁTEK csütörtöki húzását szombatra halasztották. (MTI)

A Baross Szövetségbe tömörült assz. talosok faipari szakosztálya folyó hó 28-án (pénteken este) pontosan 7 órai kezdettel fontos szakmabeli ügyekben nagy ülést tart, kérjük az összes szakosztály tagokat, hogy saját érdekükben ezen nagygyűlésen feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

Veszedelemes kommunista ügynökök tartóztattak le Spanyolországban, Madridból jelentik. (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A spanyol rendőrség letartóztatott egy kommunista ügynököt, akire egész sor bűncselekményt bizonyítottak rá. A polgárháború idején sok nemzeti érzelmű spanyolt végeztetett ki, mint egy lövészklubtármény parancsnoka. A kivégzettek között több lelkész is volt. Azonfelül önkényesen is meggyilkoltatott két embert.

Nagy változások várhatók az angol hadvezetés szervezésében. Genfből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A News Chronicle diplomáciai szerkesztője szerint az angol hadvezetés szervezésében és jellegében nagy változások várhatók.

Tudja-e Ön...

... hogy amióta a pénz fizetési eszköz, azóta vannak pénzrejtegetők és amióta harisnyát hordanak a nők, legendás hírűvé vált azóta ez a takarékpénstálya előléptetett ruházati cikk? Régebben az a felfogás uralkodott, hogy csak arany vagy ezüst pénzt dugnak az emberek a harisnya „szárába”, mivel ezeknek a nemes fémeknek nagyobb értékállandóságot tulajdonítottak, mint a papírpénznek. Most azonban a németek által megszállt egyik keleti területen alkalmazott bankszakértő halomra döntötte ezt az évszázados felfogást. A szobanforgó területen az egyik bankó feltűnő módon kiment a divatból. Kiderült, hogy ezt a papírpénzt „tartalékolják”. De miért, hiszen egészen csekély értéket képvisel? Hosszu időn keresztül végzett megfigyelések arra vezettek, hogy azért örvend ilyen különös közszereplésnek a kérdéses bankó, mert a szokásos kép egy kifent bajszú daliás dalnokot ábrázol! Természetesen a nők „tárolják”! Így győzte le a papír az aranyat.

... hogy a férfinem egyik legszebb ruhadarabja, a nyakkendő valamikor katonai egyenruhát díszített? Először a magyar hadseregben szolgált horvát katonák kötötték át nyakukat tarka-barka kendővel. A paraszt ma is szívesen hord egyszínű piros kendőt a nyaka körül, de azt egyszerűen bogra köti.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Szolgáltatós gyógyszertárak:

Nagyváradon augusztus 23-tól 24-ig a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Ajtai G. Gyula „Mátyás király” gyógyszertára, Szent János-u. 50.
„Csillag” gyógyszertár, Ecsedi Csapó Zoltán, Mussolini-tér 3.
Pajor Pál „Kleopatra” gyógyszertára, Kossuth Lajos-u. 2.
Atlasz Lajos „Szent Antal” gyógyszertára, Horthy Miklós-út 10.

RÁDIÓ

PÉNTEK, AUGUSZTUS 28.
Budapest I.

6.40 Ebresztő, Torna.
7.00 Hírek, Közlemények, Reggeli Zene
10.15 A Székesfevárosi Tűzoltózenekar.
11.20 Hangszerszólók.
11.40 Ruzsin hallgatóinknak.
12.10 Weidinger Ede szalonzenekara.
13.30 Honvédeink üzennek.
14.00 Szórakoztató zene.
15.26 A Folyamérők zenekara.
16.15 A tisztelhetetesek iskolájából Jutasról közvetítés.
17.15 Feller Sándor harmonikaszámai.
17.30 Bartos Dezső dr. orvos-százados előadása.
17.40 Táncczene.
18.00 Sportközlemények
18.10 Német hallgatóinknak.
18.30 Adám Jenő zeneművészeti főiskolai tanár népdalfőelőadása.
19.20 A szlovák rádió műsorából.
20.00 Mórtyusz Zsigmond elbeszélése.
20.20 Régi és új melódiák.
21.00 Külügyi negyedóra.
22.10 Üzen az otthon.
23.25 Szórakoztató zene.

Budapest II.

19.00 Bárány Sziszi hegedűl.
19.25 P. Kiss Elemér előadása.
20.00 Hírek.
20.10 Sárjai Elemér cigányzenekara.
21.15 Kolozsvári Grandpierre Emil előadása Stendhalról.
21.25 Zenés közvetítések a Margitsziget különböző szórakozóhelyeiről.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 29.
Budapest I.

6.40 Ebresztő, Torna.
7.00 Hírek, Közlemények, Reggeli zene
10.15 Könyvű zene.
11.20 Fűz Matild énekel.
11.40 A Közéletügyi Minisztérium rádióelőadása.
12.10 Országos Postászenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Ilinczy László szalonzenekara.
15.20 Surányi Rudi cigányzenekara.
16.00 János György meséje.
16.25 Az Országos uszókép ünnepélyes megnyitása.
17.15 A Rádiózenekar műsorából.
18.00 Kemény János báró előadása.
18.15 Károly Gyula zongorázik.
18.30 Hangzóképek innen-onnan.
19.20 Utr Anna és Báthly Badics Gyula énekel, kíséri Farkas Jenő cigányzenekara.
20.10 Vaszary Piroska csevegése.
20.20 Magyar Revü Táncczenekar.
21.00 Telefon. Hangjáték egy felvonásban.
22.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
23.25 Táncczene.

Budapest II.

18.35 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
19.00 Károly Gyula zongorázik.
19.15 P. Könyg Kelemen előadása.
19.35 Bach: C-dur szvit.
20.00 Hírek.
20.10 Puccini: Manon Lescaut, Dalm. szórakoztató zene.

FÉRENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találnak elhelyezkedést a váradi munkanélküliek?

122 munkakeresőt tart nyilván a munkaközvetítő hivatal

Nagyvárad A nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal augusztus hó 26-án kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 52 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak: 5 szücs, 2 üzemlakatos, 1 fényképész, 1 szobafestő, 3 szolgálókifutó.

Foglalkozást keresnek: 44 ipari szakmunkás, 31 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 6 üzleti alkalmazott, 2 magántisztviselő, 22 állandó háztartási alkalmazott, 7 bejárótakarítónő, 8 mindenes-szolga, 4 mindenes-szakácsnő.

Betöltendő tanonchelyek: 1 szabó,

1 cipész, 1 géplakatos, 2 nyomdász, 1 kereskedő.

Elhelyezést kérő tanoncok: 1 kereskedő, 1 villanyszerelő, 1 nyomdász, 1 autószerelő, 1 mérlegkészítő.

A munkát kereső ipari szakmunkások a következő iparágakban oszlanak meg: asztalos 6, bádigos 1, bogárnár 1, borbély 2, cipész 3, fémcsiszoló 1, gépész 3, gépkocsivezető és szerelő 3, kovács 3, kőműves 2, könyvkötő 1, lakatos 8, szabó 5, vendéglői segédmunkás 3, szövőnő 1, vasöntő 1.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

SPORT

Nagy érdeklődés előzi meg a vasárnapi NAC-Törekvés találkozót

Lelekesmeretesen készül a NAC a Törekvés ellen

Nagyvárad A szerdai pihenő után ma délután újra edzést tart a Törekvés ellen készülő NAC. Ez a gyakorlat, mint értesülünk, kétkapus játékkal fejeződik be, amely után a vasárnapi csapat összeállítására is sor kerülhet már. A zöld-fehérek komolyan néznek a vasárnap elébe s első hazai bemutatkozásuk alkalmával kellemes meglepetést tartogatnak népes szurkolótáboruknak. Szabó Pétert mint láttuk, a fiúk csakhamar megszerették és mindenben lelkiismeretesen követik utasításait.

Nem sietős a dolgunk — mondotta a nagyhirű edző munkatársunk előtt —, hogy máról-hónapra ragyogó teljesítményt csikarjunk ki a fiúkból. A lassú formabulendülés velejárója a

csapat biztos egygyekovácsolódása és harcokésztségének állandósulása.

Napi sportkrónikánkhoz tartozik még az, hogy a NAC anyagi szempontok miatt kénytelen eltekinteni utánpótlás csapatának az I. osztályban való szerepeltetésétől így, ha közben nem történne valami, amiben azonban minden NAC vezető titokban bízik, a bajnokságot nyerő utánpótlásbeliek, sajnos, csak a II. osztályban rajtolnak.

Kovács I-et végleg kiadta a NAC. A váradiak egykori kedvence, a népszerűsége visszatérő Kopek, a DIMÁVAG játékosja lesz s egy hét múlva éppen a Nagyvárad ellen fog bemutatkozni új egyesülete színeiben.

Arany-, ezüst-, brilliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakzerű alakítása, javítása **Ács Tibor,** Széchenyi tér 6.

Hajrá „B közép”!

Nagyvárad A most megalakult „B-közép” táborába való jelentkezés egyre tart. Esténként sűrű tömegekben jelentkeznek a lelkes szurkolók. Ezzel kapcsolatosan ismételt hangsúlyozzuk, hogy a „B-közép” tagjai a mérkőzések látogatásánál újabb kedvezményt kapnak, helyük állandóan fenntartott s minden egyesületi megmozdulásban az első között nyernek elbírálást.

A nagy érdeklődés ellenére a NAC

vezetője úgy határozott, hogy a jelentkezéseket még mindig figyelembe veszi, mert a szurkolók tömörülését a csapat eredményes szereplés szempontjából hasznosnak és fontosnak tudja. Jelentkezni lehet tehát még ezen a héten este 7-9 óra között a NAC-otthonban. Többek kérdésére itt írjuk meg, hogy — amint tájékoztatnak bennünket — a „B-közép” tagjai, ha bérletük van, bérletükben ezentúl is engedményt kapnak.

Férfi ruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

Tizezer pengővel jutalmazták a 27 ifjúsági körében legeredményesebben űködő edzőket és testnevelő tanárokat

(MTI). A MLSZ legutóbbi országos tanácsülésén elhatározta, hogy augusztus 30-án játsszák. Október 4-ike szövetségi nap lesz, amelyen Budapest a Vidék válogatottjával ütközik

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara tüzve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

meg. Ezzel egyidejűleg utánpótlási és ifjúsági mérkőzéseket bonyolítanak le. A szövetség tizezer pengő jutalmat szavazott meg azoknak az edzőknek és testnevelőtanároknak, akik az 1942-43-as labdarúgó évben az ifjúsági labdarúgás fejlesztése terén nagyobb eredményt értek el. A most meginduló bajnoki idényben az NB. I. II. III osztályában a jegyek után tíz fillér ifjúsági fillér fizetendő be.

APRÓHIRDETÉSEK**Lakás**

Egy szoba, előszobás lakás, bútor nélkül, a Schlauch-tér közelében kiadó. Részletesebbet a kiadóhivatalban. 934

Különléle

Mielőtt gyorsírást, gépirást, helyesírást tanulna, kérjen tájékoztatást

Szabó Ferenc gyorsíróiskolájától. Vidékiek levélben érdeklődhetnek. Nagyvárad, Rakóczi-ut 12. I. e.

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Adás-vétel

DIÓFA kombinált szekrény sürgősen eladó. Várady Zsigmond-u. 32. 954

Motorkerékpár K. M. B. 35 köbcenti, kifogástalan állapotban eladó. Cím: Váradszőlős, Rakóczi-u. 12. Délután. 948

Eladó 4 szobás magánház Szabadság utcán, egy kis kertes bérház Pece-utcán. Érdeklődni Emke kávéház. Kovács. 952

Takarmányozásra kiválóan alkalmas szárított burgonyahulladék kapható a Vegyi. és Élelmiszeripari r. t.-nél. Anyos Pál-u. 2-6. Telefon 12-31. 950

Súlyesztős varrógép eladó. Halász-utca 39. 951

Eladó Nemzetközijog. dr. Baditz, Miskolc. 889

Állást nyec

Kötő szövő üzembe tanulókat és spulnizólányokat felveszek. Lorántffy Zs.-u. 3. 955

Csillagvároson vagy környékén lakó lapkihordót keresünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Elveszett

Eltevedt fekete kis cicá. Megtalálójára jutalmat kap. Wesselenyi-u. 4. 956

KIADÓTULAJDONOS:
SEBENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Felelős szerkesztő: **Dr. Paál Árpád**
Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda u. t. környegében, Nagyvárad, Széchenyi-utca 3. szán.